

Güzel Sanatlar Liseleri Piyano Eğitiminde Aksak Ritimlerin Kullanımı ve Başlangıç Düzeyi Aksak Ritimli Etüt ve Alıştırma Önerileri: Van ili örneği*

Fatih MARUFOĞLU** Serap YÜKRÜK***

Öz: Aksak ritimler, çağdaş çok sesli Türk müziği bestecileri tarafından da kullanılan Türk müziğinin en karakteristik özelliklerinden birisidir. Birçok besteci aksak ritimleri, yazdıkları eserleriyle repertuvara kazandırmışlardır. Bu çalışmada Türkiye’deki Güzel Sanatlar Lisesi (GSL) için piyano eğitiminde kullanılmak üzere başlangıç düzeyi aksak ritimli etüt ve alıştırma yazılmış ve piyano öğretmenlerinin görüşlerine sunulmuştur. Çalışma kapsamında GSL piyano kitaplarında aksak ritimlerin kullanımı incelenmiştir. Özellikle başlangıç seviyesinde aksak ritimde eser ve etüt sayısının azlığı fark edilerek, Türk müziğinde önemli bir yere sahip olan aksak ritimler üzerine bir çalışma disiplini oluşturmaya çalışılmıştır. Aksak ritimlerin öğretilmesini kolaylaştıracak etüt ve eserlerin yazılması amacıyla, buna yönelik ön çalışma egzersizleri ve etütler hazırlanmıştır. Bu etütler GSL’de görev yapan dört piyano öğretmenin görüşlerine sunulmuştur. Öğretmenlerin önerileri doğrultusunda, bu etütlere öncü olacak en temel düzeyde alıştırma yazılmıştır. Araştırmacı tarafından alıştırma, çeşitli ritmik kombinasyonlar kullanılarak çeşitlendirilmiş ve öğretmenlerin görüşlerine sunulmuştur.

Elde edilen veriler sonucunda, öğretmenler hem öğrencilikleri sırasında hem de öğrencileri ile çalışırken düzeylerine uygun aksak ritimli eser ve etüt bulmakta zorluk yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Ayrıca aksak ritimli etüt veya eserler çalışılırken zorlandıkları bazı noktalar olduğunu ve bu noktalara yönelik etüt ve alıştırmaların gerekli olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca, GSL piyano ders kitaplarında aksak ritimli eser ve etütleri, sayı ve içerik olarak yeterli bulmadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler, bu çalışmanın konusu olan ve araştırmacı tarafından piyano için yazılan etüt ve alıştırmaların başlangıç seviyesinde, teknik olarak ve kullanılabilirlik açısından uygun olduğu konusunda görüş bildirmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Piyano, aksak ritim, Güzel Sanatlar Lisesi, aksak etüt

* Bu makale, aynı başlıklı yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

** Müzik Öğretmeni, Erciş Güzel Sanatlar Lisesi, email: fatihmarufoglu@yahoo.com, Orcid No: 0000-0003-0415-7534.

*** Prof. Dr. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Müzik Öğretmenliği ABD, e-mail: seryukruk@yahoo.com
Orcid No: 0000-0002-3301-8974.

The Use Of Aksak (Limping) Rhythms For Fine Arts High School Piano Education And Beginner Level Aksak Rhythm Etudes And Practice Proposals: Van Province Sample

Abstract: Aksak rhythms are one of the most characteristic features of Turkish Music which are used by contemporary polyphonic Turkish music composers. Many composers have contributed to the repertoire with their works written about aksak rhythms. In this study, the beginner level aksak (limping) rhythm etudes and exercises have been written for the purpose of using in piano trainings in Fine Arts Schools in Turkey. In this research the usage of aksak rhythms in the piano books of Fine Arts Schools have been analyzed. Realizing the incompleteness of the beginner level of aksak rhythm works and etudes in particular, the researcher has tried to establish a studying discipline about aksak rhythms which have an important place in Turkish music. For the purpose of writing works and etudes which will make the teaching of aksak rhythms easier, prestudy exercises and etudes have been prepared. These etudes have been conferred with four piano teachers working in Fine Arts School. In accordance with the suggestions taken from these teachers, pioneer exercises on the ground level have been written to these etudes. Exercises have been diversified by the researcher using different rhythmic combinations, and educators have been asked for their opinions.

As a result of the obtained data, educators stated that both when they were a student and now as they study with their students, they have always suffered for finding proper works and etudes of aksak rhythms which suit their level. Additionally, they stated that there are some issues in dealing with aksak rhythms and that there is a necessity for etudes and works which are intended for these issues. They also mentioned that the number and content of etudes and exercises in the piano books of Fine Arts Schools are not sufficient. Educators expressed their view that the etudes and exercises written by the researcher for piano, which are the subject of this study, are in the beginner level and they are appropriate in terms of technic and use.

Keywords: piano, aksak (limping) rhythm, Fine Arts High School, aksak etudes

Giriş

Müzikte Zaman

Müzik ile zaman arasında temel bir ilişki vardır. Müzisyenler bir müzik cümlesi oluştururken, notaları yüksekliklerine göre (frekans) kompoze ederlerken aynı zamanda notaları farklı değerlerde kullanarak süreleri arasında da farklı kombinasyonlar kurarlar. Nota değerlerindeki bu farklılık “bir notanın diğer notalara göre uzunluğu” olarak ifade edilebilir. Notalar tek başlarına bir değer belirtmese de diğer notalar ile aralarındaki süre farklılıklarına göre değer kazanırlar. Örneğin; dörtlük nota bir saniyelik bir zaman değerindeyse ikilik nota iki saniye, sekizlik nota ise yarım saniyede seslendirilecek demektir.

Ritim ve Ölçü Kavramı

Ritim, ezgi ve armoni ile birlikte müziği oluşturan üç temel öğeden biridir. Hacıyev, ritmi; “*müzikte ses değerlerinin mantıklı ve örgütlü sıralanması*” olarak tanımlar (2007).

Kuvvetli ve zayıf zamanlar, tıpkı nabız gibi periyodik olarak sıralanırlar. Bu zamanların sıralanışı ile *ölçü* denilen eşit bölümler oluşur. Ölçü, bir müzik parçasının eşit olarak bölünmesidir. Bu eşitlik kuvvetli ve zayıf zamanlar arasındaki ilişki ile belirlenir. Örneğin; iki zamanlı bir parçada kuvvetli vuruştan sonra bir zayıf zaman, üç zamanlı bir parçada kuvvetli zamandan sonra iki tane zayıf zaman gelir. Bu da ölçülerin değerini belirler.

Basit Ölçüler

Basit ölçüler; iki, üç ve dört zamanlı ölçülerdir. Basit ölçüler dışındaki ölçüler ise bileşik ölçüler olarak tanımlanırlar.

Bileşik Ölçüler

Bileşik ölçüler iki veya üç vuruşun üçe bölünmesiyle meydana gelen ölçülerdir. Bileşik ölçülerden 6/8’lik, iki dörtlük gibi vurulmakla beraber her vuruş üçe bölünerek noktalı dörtlüğe veya üç adet 8’liğe eşit olur. 9/8’lik, üç dörtlük gibi sayılarak her vuruşu 3/8’liğe; 12/8’lik dört dörtlük gibi sayılarak her vuruşu üç adet 8’liğe bölünür (Feridunoğlu, 2004).

Aksak Ölçüler

Aksak ölçüler iki ve üç zamanın bir arada kullanıldığı 5/8, 7/8 gibi ölçülerdir. Orta ve Doğru Avrupa ile Asya’da, örneğin Bulgaristan, Macaristan ile Rusya’daki halk müziklerinde sıkça rastlanır (Karoly, 2011).

Şekil 1: 5/8'lik aksak ölçü

Şekil 2. 9/8'lik aksak ölçü.

Aksak ritim kullanımı özellikle 20. yüzyıl impresionist çağ ile evrensel müzikte kullanılmaya az da olsa başlanılmıştır. Fransızların ünlü bestecileri M. Ravel ve C.A. Debussy piyano için besteledikleri bazı eserlerinde Aksak ritim kullanmışlardır. Avrupa kıtasında İspanya'da İ. Albeniz, Bulgaristan'da Vladiguerov, Macar P. Kadosa ve B. Bartok aksak ritim kullanarak eserler yazmışlardır. Rus bestecilerden A. Scriabin, D. Shostokovich, S. Prokofiev, Amerikalı besteciler E. Carter, S. Adler, W. Piston da kimi piyano parçalarını aksak ritimli olarak bestelemişlerdir (Akın, 1998).

Türk Müziğinde Usul

Vuruşların kıymetleri birbirine eşit veya eşit olmayan, fakat mutlaka muhtelif kuvvetli ve zayıf zamanların belli bir şekilde sıralanmasıyla meydana gelen belli kalıplar halindeki sayı ve vuruş gruplarına usul denir. Türk müziğinde usuller; basit ve bileşik (mürekkeb) usuller olmak üzere ikiye ayrılır. İki ve üç zamanlı ölçüler basit, dört zamandan başlayarak bütün ölçüler ise bileşik usuller olarak adlandırılır (Özkan, 2015).

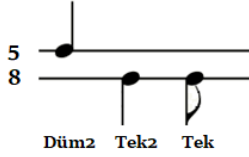
Usuller, zamanları bakımından ikiye ayrılır:

- 1- Küçük Usuller: 15 zamanlıya kadar olan zamanlardır. Bu gruba 15 zamanlı da dâhildir.
- 2- Büyük Usuller: 15 zamanlıdan fazla olanlardır (Özkan, 2015).

Aksak Usuller

5 Zamanlı Usuller;

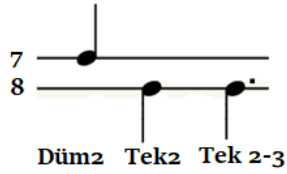
Türk Aksağı Usulü: Bir Nîm Sofyana bir Semai eklenmesinden oluşur (2+3=5)

Şekil 3. Türk aksağı usulü.

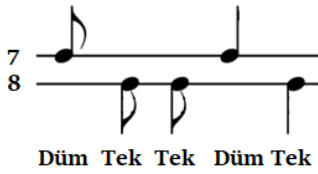
7 Zamanlı Usuller

1- Devr-i Turan: Bir Sofyan ve bir Semaiden oluşur. (4+3=7)

Şekil 4. Devr-i turan usulü.

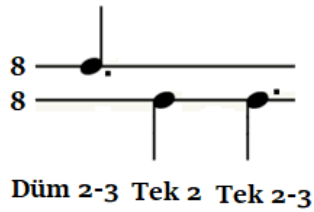
2- Devr-i Hindî: Bir Semai ve bir Sofyandan oluşur. (3+4=7)

Şekil 5. Devr-i hindi usulü.

8 Zamanlı Usuller

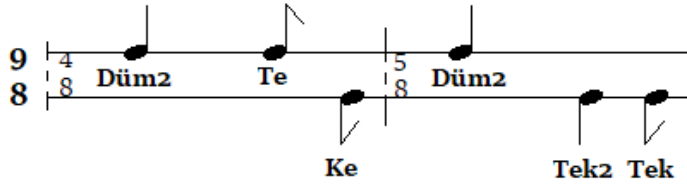
Müsemmen: Bir semai ve bir Türk aksağından oluşur. (3+5=8)

Şekil 6. Müsemmen usulü.

9 Zamanlı Usuller

Aksak Usulü: Bir Sofyan ve bir Türk aksağından meydana gelir. (4+5=9)

Şekil 7. Aksak usulü.

GSL Piyano Ders Kitaplarında Aksak Ritimler ile Yazılmış Eser ve Etütler

Tablo 1. GSL piyano ders kitaplarında aksak ritimler ile yazılmış eser ve etütler

Sınıf	Sayfa No	Eser İsmi	Besteci	Ölçü
9. Sınıf	-	-	-	-
10. Sınıf	23	Divane Aşık Gibi	Anonim	5/8
			Düzenleme: Rodoplu	Barış
	54	Kürdi Şarkı	Barış Rodoplu	5/8
11. Sınıf	21	Karadeniz	Erdal Tuğcular	7/8
	22	Bana Bir Aşk Masalından Şarkılar Söyle	Söz-Müzik: Erol Sayın	8/8
			Düzenleme: Rodoplu	Barış
	67	8. Parça	İlteriş Sun	5/8
12. Sınıf	-	-	-	-

Etüt

Etütler; çalışarak ve araştırarak bir çalgı (ya da ses) üzerinde güçlülüğü arttırmak ve tekniği geliştirmek amacıyla (gam, arpej, çift ses, akor, oktav, tril, legato, staccato vb.) belli bir konu ele alınarak yazılmış parçalardır (Cangal, 2005).

İlk kez, XVIII. yüzyılda çalgıların gelişmesine bağlı olarak bestelenen, icrası güç pasajları hazırlayıcı teknik alıştırma parçalarına etüt adı verilirdi. Bach envantionları öğrencilerin tekniğini

geliştirici çalışmalar olarak bestelemiştir. M. Clementi, Gradus ad Parnassum, Cramer, C. Czerny'nin piyano etütlerinden sonra bu kavram genişleyerek Chopin'le birlikte enstrümanın güçlüklerini sergileyen parlak konser parçaları oldu. Piyanoda Chopin, Debussy, Scriabin, Rahmaninov ve Liszt etütlerinin yanı sıra Paganini'nin keman, Popper'in viyolonsel etütleri ile her çalgıda konser etüdü kavramı geliştirdi (Feridunoğlu, 2004).

Bununla birlikte terim olarak 18. yüzyılın sonlarında Cramer ve Clementi tarafından kullanılmıştır. Etüdün belirli bir biçimi yoktur. İki ya da üç bölmeli lied biçiminde olabileceği gibi, daha az görülmeyle birlikte rondo biçiminde de olabilir (Hodier, 2016).

Araştırmacı Tarafından Yazılan Etüt - Alıştırmaların Özellikleri ve Örnekler

- Alıştırmalar yazılırken GSL piyano öğretmenlerinin en fazla tercih ettiği bestecilerden Carl Czerny'nin Op. 599 ilk birkaç etüdünün genel yapısı temel alınmıştır. Baran'ın (2019), GSL 9. sınıf piyano ders kitabını incelediği çalışmasında katılımcılara yönelttiği "GSL Müzik Alanı 9. Sınıf Piyano ders kitabının dışında farklı kaynaklardan yararlanıyorsanız bu kaynaklar nelerdir?" sorusuna; 50 katılımcıdan 27'sinin, yani yarısından fazlasının, Czerny Op.599 piyano etütleri kitabını kullandıkları sonucu ortaya konulmaktadır.

Ayrıca bu şekilde Czerny'nin düzenli ölçü yapısına sahip etütleri ile aynı zamanda, 2 ve 3 zamanların birlikte kullanıldığı aksak ölçülü etütlerin koştur çalışılması imkânı sağlanabileceği düşünülmektedir.

- Araştırmacı tarafından 5/8, 7/8, 8/8, 9/8'lik aksak ölçülerde etütler hazırlanarak öğretmenlerin görüş ve önerileri doğrultusunda etütlerin zorluk seviyeleri belirlenmiştir. Öğretmenlerin görüş ve önerileri doğrultusunda bu etütlere hazırlık olarak aksak ritimleri açıklayabilecek ve etütlere hazırlık sağlayabilecek alıştırmalar çalışmayı desteklemiştir.
- Etütler basit düzeyde yazılmakla birlikte uzman piyano öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda başlangıç düzey ön alıştırmalarla desteklenmiştir. Daha sonra araştırmacı daha çok bu etüt-alıştırmalara yoğunlaşarak en temel düzeyde etüt-alıştırmalar yazmıştır.
- Alıştırmalar aksak ölçülerde, do majör tonunda, iki bölmeli şarkı formunda yazılmıştır.
- Alıştırmalar, sol el 1. oktav do ve sağ el ise ikinci oktav do ile başlanarak her iki el de sol anahtar üzerinde kullanılmıştır.
- Alıştırmalar, her ölçünün farklı düzümüleri kullanılarak çeşitlendirilerek, öğrencinin karşılaşabileceği ritmik kombinasyonları çalıştırılmak hedeflenmiştir.

9/8'lik Alıştırmalar

Şekil 8. 9/8 No:1, 1. Çeşitleme

Şekil 9. 9/8 No:2, 1. Çeşitleme

Şekil 10. 9/8 No:3 1. Çeşitleme

Şekil 11. 9/8 No:4 1. Çeşitleme

8/8'lik Alıştırmalar

doi:10.33711/yyuefd.1068108

Araştırma Makalesi

ISSN: 1305-2020

Şekil 12. 8/8 No:1 1. Çeşitleme

Şekil 13. 8/8 No:2 1. Çeşitleme

Şekil 14. 8/8 No:3 1. Çeşitleme

7/8'lik Alıştırmalar

Şekil 15. 7/8 No: 1 1. Çeşitleme

Şekil 16. 7/8 No:2 1. Çeşitleme

Şekil 17. 7/8 No:3 1. Çeşitleme

5/8'lik Alıştırmalar

Şekil 18. 5/8 No:1 1. Çeşitleme

Şekil 19. 5/8 No:2 1. Çeşitleme

Yöntem

Araştırma Deseni

Sosyal bilimlerde araştırma yapmanın birçok yolu bulunmaktadır. Araştırmada cevap aranan sorular, araştırmacının konusu üzerindeki kontrolü ve konunun odak noktasının ne olduğuna bağlı olarak bu yollardan uygun olanlarının kullanımı söz konusu olmaktadır (Yin, 1994). Bu çalışmanın sorularına ve odak noktasına uygun olması nedeniyle nitel araştırma yöntemlerinden örnek olay çalışması modeli kullanılmıştır.

Nitel araştırmalarda en çok tercih edilen yaklaşımlardan birisi olan örnek olay çalışması (Mertkan, 2015), belirli bir kişi, durum, olay veya grup hakkında yeterli bilgiyi sistematik olarak toplamayı içeren ve araştırmacının incelediği durumun nasıl çalıştığını etkili bir şekilde anlaşılmasını sağlayan bir yaklaşım olarak görülmektedir. (Berg, 2001). Bu çalışmada, araştırma

kapsamında geliştirilen etütler GSL piyano öğretmenlerinin incelemesine sunulmuş, ardından öğretmenlerin söz konusu etütlere ve piyano derslerinde aksak ritim içeren eser ve etütlerin kullanımına ilişkin görüşleri alınmıştır.

Örnek olay çalışması kapsamında veri toplama aracı olarak anket kullanılmıştır. Anket, insanların yaşam koşullarını, davranışlarını, inançlarını, görüşlerini veya tutumlarını betimlemeye yönelik bir dizi sorudan oluşan araştırma materyali olarak tanımlanabilir (Akalin, 2018). Metin (2015), anketler yardımı ile bir araştırma konusu hakkında bireylerin düşünceleri belirlenirken açık, kapalı veya yarı kapalı uçlu sorulardan yararlanılabileceğini belirtmektedir. Piyano öğretmenlerinin araştırma kapsamında geliştirilen etütlere ilişkin görüşlerini belirlemek amacıyla açık ve kapalı uçlu sorulardan oluşan anket geliştirilmiştir. Metin (2015:166) açık ve kapalı uçlu anket sorularının özelliklerini şöyle ifade etmektedir.

Açık uçlu sorular, bireylerin araştırma konusu hakkında düşüncelerini rahatlıkla belirtebileceği, verilecek cevaplar için herhangi bir öngörünün olmadığı ve olası yanıtların belirtilmediği sorulardır... Kapalı uçlu sorular ise, bireylerin bir konuya yönelik sorulan soruya verebileceği olası yanıtları seçenekler şeklinde kendisiyle birlikte sunan sorulardır. Bu yanıtlar evet-hayır, olumlu-olumsuz gibi en az iki seçenekli olabileceği gibi çoktan seçmeli şekilde de düzenlenebilir.

Bir bilimsel araştırmada veri toplamak amacıyla tasarlanan anketler örneklem grubuna farklı şekillerde uygulanabilir (Metin, 2015). Teknolojideki hızlı gelişimlere bağlı olarak son yıllarda kullanılmaya başlanan yöntemlerden birisi de bilgisayar anketleridir (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz & Demirel vd. 2009). Akalin'ın (2018) internet anketi olarak tanımladığı yöntemde elde edilen verilerin kalitesinin gözlenmesi konusunda büyük kolaylık sağlamaktadır. Bu bağlamda çalışmada veri toplama aracı olarak kullanılan anketler piyano öğretmenlerine internet yoluyla uygulanmıştır.

Çalışma Grubu

Çalışmada görüş alınmak üzere belirlenen katılımcılar GSL' de görev yapan ve piyano dersi veren dört öğretmenden oluşmaktadır. İki kadın, iki erkek öğretmenin biri lisans mezunu, ikisi yüksek lisans mezunu ve biri de doktora öğrenimine devam etmektedir. Öğretmenlerin tamamı üniversitelerin Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bölümü mezunudur. Ana çalgısı piyano olan iki öğretmen olup diğerlerinin ana çalgıları keman ve kanundur. Öğretmenlerden biri bulunduğu GSL'de ücretli

öğretmen olarak çalışmakta iken diğer üçü kadrolu olarak çalışmaktadır. Katılımcılar, öğretmenlikteki görev sürelerine göre; 0-4 yıl arası 1 kişi, 5-9 yıl arası 1 kişi ve 10-14 yıl arası 2 kişi şeklinde bir dağılım göstermektedir. Öğretmenlerden ikisi görev yaptığı okullarda sadece piyano dersi verirken diğer iki öğretmen piyano dışında da çalgı eğitimi vermektedir. Ayrıca bir öğretmen çalgı dersi dışında bir ders daha vermektedir. Öğretmenlerin, aksak ritimlerin piyano eğitiminde kullanımına yönelik yöneltilen sorulara verdiği cevaplar bulgular bölümünde ele alınmaktadır.

Verilerin Toplaması

Bu çalışmada, veriler açık ve kapalı uçlu sorulardan oluşan anket aracılığıyla toplanmıştır. Ankette katılımcılara açık ve kapalı uçlu olmak üzere toplam 20 soru yöneltilmiştir. Sorulardan ilk 13 tanesi katılımcıların kişisel bilgilerini, eğitim bilgilerini, GSL’de görev durumlarını tespit etmeye yönelik kapalı uçlu sorulardan oluşmaktadır. Sonraki 7 soru ise bu çalışmanın temel konusu olan aksak ritimlerin piyano derslerinde kullanım durumlarının tespit edilmesi ve araştırmacı tarafından yazılan etüt ve alıştırmaların öğretmenler tarafından değerlendirmelerinin alınmasına yöneliktir.

Öğretmenlere, ankette yer alan açık uçlu sorulara herhangi bir karakter sınırlaması olmaksızın cevap verebilecekleri ifade edilmiştir. Anket sorularının ilk ikisi, öğretmenlerin kendi eğitim sürecinde aksak ritimli eser veya etüt çalışıp çalışmadıklarını tespit etmek amacıyla oluşturulmuştur. Üçüncü ve dördüncü sorular katılımcıların GSL piyano derslerinde öğrencilerine aksak ritimli eser veya etüt çaldırıp çaldırmadıkları ve eğer çaldırıyorsa karşılaştıkları zorluklar ve bu zorluklara yönelik uyguladıkları yöntemleri, kullandıkları kaynakları yazmaları istenmiştir. Beşinci soruda GSL piyano ders kitaplarında bulunan aksak ritimli eser ve etütlerin nicelik ve nitelik durumları sorularak durum tespiti yapılmaya çalışılmıştır. Son iki soruda ise araştırmacı tarafından yazılan etütlerin teknik, seviye, kullanılabilirlik açısından değerlendirmeleri istenmiş ayrıca araştırmacıya varsa önerilerini sunmaları istenmiştir.

Hazırlanan anket, 3 uzmana sunularak geçerliliği sağlanmıştır. Anket, öğretmenlere e-mail aracılığıyla gönderilmiş, belirli bir süre verilerek cevaplamaları istenmiştir.

Veri Analizi

Anket sorularına verilen cevaplar kategorik birleştirme (categorical aggregation) yöntemi ile analiz edilmiştir. Bu yöntemde veriler kategorilere ayrılarak kodlanır ve anlamların çıkarılacağı örnekler toplanır (Büyüköztürk vd. 2009). Buna göre piyano öğretmenlerinin anket sorularına verdiği cevaplar kategorize edilmiş, benzerlik ve farklılıkları tespit edilerek örneklendirilmiştir.

Bulgular

Bu çalışmada, piyano eğitiminde aksak ritimlerin kullanımını ve başlangıç düzeyi için geliştirilen etüt ve alıştırmalar ile ilgili GSL’de görev yapan öğretmenlerin görüşleri alınmıştır. Piyano öğretmenleri P1, P2, P3 ve P4 olarak kodlanmışlardır. Öğretmenlerin, anket sorularına verdiği yanıtlar kapsamında elde edilen bulgular aşağıda açıklanmaktadır.

Öğrenciliğiniz sırasında temel piyano ve/veya ana çalgı piyano derslerinde aksak ritimli eser veya etüt çalıştınız mı? Sorusuna bir öğretmen hayır cevabı verirken üç öğretmen evet cevabı vermiştir. Evet cevabı veren uzmanlardan biri (P4) cevabını şu şekilde detaylandırmıştır.

“İlhan Baran ve Muammer Sun’un bazı eserleri, ayrıca Bela Bartok’un Mikro kosmos isimli piyano kitabından da aksak ritimli eser ve etütler çalıştım.”

Uzman katılımcının verdiği örnek eserler düzeyinde, araştırmacı tarafından etütler yazılmasına rağmen, aynı zamanda çalışmanın katılımcıları olan dört uzman öğretmenin önerileri doğrultusunda etütler daha temel seviyeye çekilerek ön alıştırmalar yazılarak desteklenmiştir. Daha sonra araştırmacı 9/8, 8/8, 7/8 ve 5/8’lik aksak ölçülerden oluşan bu alıştırmalara yoğunlaşarak çeşitlemelerle bu eserlere hazırlık ve temel olabilecek çalışmalar kaleme almıştır.

Öğrenciliğiniz sırasında aksak ritimli eser veya etüt çalıştıysanız, çalışmalarınız sırasında zorlandığınız oluyor muydu? Sorusuna öğretmenlerin farklı açılardan cevap verdiği görülmüştür. Örneğin P1 aksak ritim çalışmalarındaki gelişimini şöyle ifade etmiştir:

“Özel çalışma metotları uyguladığımda bu sorunlarla pek karşılaşmıyordum. Mesela sağ el ve sol el ayrı ayrı çalışıp yavaş bir tempoda birleştiriyordum ve iki eli de tam oturtmadan tempoyu hızlandırmıyordum. Tempoyu hızlandıracak düzeye geldiğimde ise kademeli bir şekilde hızlandırıyordum.”

Araştırmacı tarafından yazılan temaların tümünde sağ el dörtlük ve sekizlik notalarla hareket ederken sol el ölçü boyunca sabit kalarak sayılmaktadır. Araştırmacı, bu durumda iki eli ayrı ayrı çalışma gereksiniminin ortadan kalkacağını ve aynı zamanda sağ eldeki melodinin daha kolay deşifre edileceğini düşünmektedir.

Bir diğer öğretmen P4 ise öğrenciliği sırasında aksak ritimli etüt ve alıştırmalar sırasında yaşadığı güçlüğü şöyle ifade etmiştir:

“İlk zamanlar zorlanmıştım fakat üçlemelerin geldiği yerleri anlayınca ve elimle şekil çizdikten sonra zorlanmadım.”

Araştırmacı tarafından yazılan alıştırmaların özellikle 1. çeşitlemeleri ile sol eldeki akorlarda noktalı dörtlük notaların kullanıldığı yerlerin, sağ eldeki notalarla aynı değerde olmasının üçlü grubu saymada kolaylık sağlayacağı düşünmektedir. (Şekil 18: 5/8 No:1 1. Çeşitleme)

Derslerinizde öğrencilerinize aksak ritimli eser/etüt çalışmaları yaptırıyor musunuz? Sorusuna iki öğretmen hayır cevabı verirken diğer iki öğretmen evet cevabı vermiştir. P1 cevabını şöyle detaylandırmıştır:

“Aksak ritimli bir eser verdiğimde, aksak etüt çalışmaları uyguluyorum. Ama aksak çalışmaları Türk müziğinin öğretilmesi için yapılması kanaatindeyim.”

Burada katılımcı P1 etütlerin daha çok Türk müziği motiflerinden ve eserlerinden yararlanarak yazılması gerektiği kanaatini vurgulamıştır. Araştırmacı ilk etütlerini makam dizileri veya aksak ölçülü türkü düzenlemelerini Türk müziği armonisi kullanarak yazmıştır. Daha sonra hem evrensel etütlerle birlikte çalışılabilmesi ve hem de evrensel literatürde kullanılabilirliğini arttıracığı düşünülerek do majör tonunda ve batı müziği armonisi kullanılarak yazılması uygun görülmüştür. Yine çalışmanın, araştırmacının yazdığı etütleri teknik açıdan değerlendirdiği bölümünde uzman P2: *“Sol elde ise do majör olarak işlenen ezgiler öğrencinin bu tonda klavye hâkimiyetini sağlayabileceğini düşünmekteyim.”* şeklinde ifade etmesi bu düşüncüyü destekler niteliktedir.

Derslerinde aksak ritimli etüt ve eser kullanan öğretmenler, tartım ve sağ-sol el senkronu konularında sorun yaşadıklarını belirtmişlerdir. Karşılaşılan bu zorluklar karşısında öğretmenlerden biri çözümünü: *“Zorlanılan cümleyi (veya ölçü – ölçüler) yavaş tempoda tekrar ettirerek çaldırıyorum.”* şeklinde ifade ederken bir diğer öğretmen: *“Eserin bonasını yaptırıyorum.”* şeklinde çözüm ürettiğini söylemiştir. Derslerinde aksak ritimli etüt ve eser

kullanan öğretmenler ders kitaplarına ek olarak, *Azeri ve Türk müziği bestecilerinden oluşan etüt ve eserlerden* ve *Erdal Tuğcular düzenleme ve eserlerinden* faydalandıklarını belirtmişlerdir.

Çalışmaya katılan öğretmenlerin tamamı, piyano ders kitaplarındaki aksak ritimli eserlerin ve etütlerin yeterli sayıda olmadığını belirtmişlerdir. Ayrıca öğretmenlerin üçü piyano kitaplarının içerik olarak da yeterli olmadığını ifade etmiştir. P4, piyano ders kitaplarında yer alan aksak ritimli etüt ve eserlerin nicelik ve nitelikleri yönüyle değerlendirilmesinin istendiği soruya şöyle cevap vermiştir:

“GSL piyano kitapları, bir piyanist tarafından yüzeysel olarak dahi incelendiğinde göze çarpan bariz hatalar bulunmaktadır. Öncelikle kitaplarda teknikler yeteri kadar açıklanmamış ve tekniklerin kazanımı ile ilgili uygulanan etütler nicelik ve nitelik bakımından yetersizdir. Aynı zamanda müzikal anlamda da keza yetersizdir.

a) 9. sınıf piyano kitabında makamsal eserler ve etütler bulunmaktadır. Fakat bunlarda aksak ritim kullanılmamıştır.

10. sınıf piyano kitabında yalnızca 1 adet 5/8'lik etüt bulunmaktadır.

11.sınıfta 7/8, 8/8'lik eserler bulunmaktadır.

12.sınıf piyano kitabında ise hiç aksak eser bulunmamaktadır.

Yukarıda yazdığım bilgilerden açıkça anlaşılmaktadır ki var olan aksak eserler çok azdır ve öğrenci 11. sınıfa geçtiğinde piyanoda aksak ritimle yeni tanışmaktadır. Bu sebeple eser ve etütlerin yeterli sayıda olduğunu düşünmüyorum.

b) İçerik olarak elbette yetersizdir. Öğrencilerin severek ve eğlenerek çalabileceği daha fazla etüt ve eser olmalıdır. Aynı zamanda aksak ritmin piyanoda anlatımını kolaylaştırıcı içerikler geliştirilmelidir.”

Öğretmenlerin piyano ders kitaplarındaki aksak ritimli etüt ve eserlerin nitelik ve nicelik yönüyle yeterliklerine ilişkin yorumları ve açıklamaları göstermektedir ki, niteliği bakımından derslerde kullanılacak düzeyde eser bulunmadığını düşünmektedirler. Ayrıca öğretmenler ders kitaplarında aksak ritimli etüt ve eserlerin yer alması durumunda derslerinde bunları kullanacaklarını belirtmişlerdir.

GSL piyano öğretmenlerine yöneltilen bir sonraki soruda, çalışma kapsamında geliştiren etüt ve alıştırmaların seviye, teknik ve kullanılabilirlik bakımından değerlendirmeleri istenmiştir.

Öğretmenlerin tamamı etüt ve alıştırma çalışmalarının öğrenci seviyesine uygun olduğunu ifade etmişlerdir. Örneğin P1 etüt ve alıştırma çalışmalarının seviyesini şöyle değerlendirmiştir:

Araştırmacı tarafından yazılmış olan etüt ve alıştırma çalışmalarının başlangıç düzeyi açısından oldukça kullanışlı olduğunu düşünüyorum. Aksak etüt çalışmalarının özellikle orta seviyelerde yer alması hatta orta seviyelerde bile aksak etüt çalışmalarının nicel olarak yetersiz olduğu sistemimizde başlangıç düzeyinde etüt çalışmalarının olması hem etüt repertuarı açısından hem de ilerleyen zamanlarda verilecek olan aksak eserlere hazırlık açısından oldukça faydalı olduğu kanaatindeyim.

Benzer şekilde P4 etüt ve alıştırma çalışmalarının öğrenci seviyesine uygunluğunu şöyle ifade etmiştir:

Çalışmanın seviyesini GSL'deki öğrenciler olarak baz aldığımızda; piyano çalmaya yeni başlamış GSL öğrencilerine 9. Sınıf 2.döneminin son ayında uygulanabilir. Öğrenci başarı ortalamaları her zaman farklılaşabilir elbette fakat akli başında günlük olarak ortalama 1 saat bile çalışma yapan 9.sınıf öğrencileri, 2. Dönemin son aylarında bu alıştırma çalışmalarını gayet iyi çalabileceğini düşünmekteyim.

Öğretmenler, geliştirilen aksak ritimli etüt ve alıştırma çalışmalarının teknik açıdan yeterliliğini: “Piyano tekniğini geliştirmesi açısından faydalı...” , “Teknik açıdan rahat ve kullanışlı...” , “çalıştırdığım öğrenciler üzerinde tartımsal ve teknik açıdan faydalı...” ifadeleri ile olumlu olarak değerlendirmiştir. Ayrıca P2 etüt ve eserlerin teknik yönünü için şu ifadelerle değerlendirmiştir:

Teknik olarak düşünüldüğünde sol elde öğrencileri kadans basma konusunda geliştirebilir. Alıştırmada sıkça kullanılan tam kadans öğesi öğrencinin armonik olarak gelişmesini, kulağının oluşmasını sağlayabilir. Sol elde ise do majör olarak işlenen ezgilerde, öğrencinin bu tonda klavye hakimiyetini sağlayabileceğini düşünmekteyim.

Tüm öğretmenler, geliştirilen aksak ritimli etüt ve alıştırma çalışmalarının kullanışlı olduğunu ifade etmişlerdir. P2 bu konuyla ilgili soruyu şöyle cevaplamıştır:

Bu çalışmanın öğrenciler üzerinde uygulanamaması için hiçbir engel yoktur. Öğrenciler bu çalışmayı pratik yaparsa kadans, klavye hâkimiyeti, armonik kulak duyarlılığı ve en önemlisi aksak ritimleri çok kolay bir şekilde anlayacaktır.

Çalışma kapsamında öğretmenlere yöneltilen bir diğer soru da geliştirilen aksak ritimli etüt ve alıştırma çalışmalarının uluslararası literatürde kullanılabilirliği ile ilgili olmuştur. Öğretmenler, etüt ve alıştırma çalışmalarının farklı ülkelerde de kullanılabileceğini belirtmiştir.

P2 etüt ve alıştırma'nın uluslararası kullanışlılığını: *“Batı müziğinde bu tarz aksak tartımlı etüt ve alıştırma yetersiz olduğu için faydalı olacağını düşünüyorum.”* cümlesiyle ifade etmiştir.

P1, eser ve etüt sayısı arttırılması durumunda literatürde kullanılabileceğini ifade etmiştir.

P4 ise cevabını şöyle gerekçelendirmiştir:

Uluslararası literatürde de elbette kullanılabilir. Aksak ritimlerle bir bağı olmayan toplumlara bu usullerin bu şekilde aktarılmasında şahsımca hiçbir sakıncası yoktur ve bu alıştırma, onların öğrenmelerini kolaylaştıracaktır.

Çalışmada geliştirilen aksak ritimli etüt ve alıştırma'ya yönelik sorulan son soruda da öğretmenlerden, araştırmacıya yazdığı etüt ve alıştırma'ya katkı sağlayacağını düşündükleri önerilerini yazmaları istenmiştir. Aşağıda her bir öğretmenin araştırmacıya sunduğu öneriler yer almaktadır:

P1:

- 1. Etütlerin farklı karar seslerinden başlanarak değişik parmak pozisyonlarına da aktarılmasının faydalı olacağını düşünüyorum.*
- 2. Farklı makamlarda farklı çalışmaların hazırlanması, öğrencinin makamlar hakkında bilgisinin artmasını sağlayacaktır.*
- 3. Czerny op. 599 kitabındaki etütlere paralel seviyede etütlerin hazırlanması ve repertuvara alınmasının faydalı olacağı kanaatindeyim.*

P3:

Örnek etütler ve eserler çoğaltılabilir.

P2:

Yazılan alıştırma ve etütlerin mevcut kaynaklarımızda yeterli olmamasından ötürü tüm sınıf seviyelerine uyarlanmasının faydalı olacağına inanıyorum. Başarılı bir çalışma.

P4:

Uluslararası literatürde kullanılabilirliğini arttırmak için usullerin vurgu yerleri nota üzerinde belirtilebilir.

Farklı tonlarda bu çalışma yapılabilir.

Daha farklı kadanslar kullanılarak bu çalışma geliştirilebilir. Aynı zamanda öğrenciler bu yolla plagal, otantik kadans dışında tam kadans, kırık kadans vb. kadansları öğrenebilir.

Piyano ile dokusu çok fazla kaybolmayacak makamlarda da bu çalışma yapılabilir. (Buselik, nihavent vb.)

Bu noktada katılımcı P1'in, özellikle Carl Czerny Op:599 etütleri ile ilgili önerisi araştırmacıya bir şablon belirleme olanağı sunmuştur. İlgili bölümde ve ilgili çalışmayla da vurgulandığı üzere Czerny etütlerin birçok öğretmen tarafından tercih edildiği de göz önüne alınınca benzer yapıdaki etütlerin kullanışlı olacağı düşünülmüş ve etüt- alıştırmalar o şekilde yazılmıştır.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Aksak ritimler, çağdaş çok sesli Türk müziği bestecileri tarafından da kullanılan Türk müziğinin en karakteristik özelliklerinden birisidir. Birçok besteci, aksak ritimleri küçük-büyük formlarda yazdıkları eserleriyle repertuvara kazandırmışlardır. Fakat bu çalışmanın ilgili bölümlerinde de açıklandığı üzere birçok araştırmacı bu eserlerin seviyesinin temel seviyenin çok üzerinde olduğu ve temel seviyede aksak ritimlerin öğretilmesini kolaylaştıracak etüt ve eserlerin yazılması gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu çalışmanın alanı olan GSL piyano eğitim repertuarı için yazılmış aksak ritimli etütlerin, piyano öğretmenleri tarafından hem nicelik hem de nitelik açısından yeterli olmadığı ifade edilmektedir. Öğretmenler, ders kitabı dışında bazı kaynakları kullandıklarını belirtse de özellikle başlangıç düzeyinde etütlerin eksikliğini vurgulamaktadırlar. Bu çalışma kapsamında, yazılan etüt ve alıştırmalar ifade edilen eksikliğe yönelik olarak hazırlanmıştır. Hazırlanan bu etüt ve alıştırmalar öğretmenler tarafından değerlendirilmiş ve öğretmenlere yöneltilen sorulara verdikleri cevaplardan şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Çalışmaya katılan öğretmenlerden bazılarının öğrencilikleri sırasında temel piyano ve/veya ana çalgı piyano derslerinde aksak ritimli eser veya etüt çalıştıkları, çalışmalarını sırasında zorlandıkları noktalar olduğunu ifade etmişlerdir. Ünal (2020); aksak ritimler ve modalite kullanılarak hazırladığı dikte metodu önerisinde yaşanan benzer zorlukları şu şekilde ifade etmektedir: *“Solfej derslerinin içerikleri kurgulanırken geleneksel müzik kültürümüzün unsurlarına yeterince ağırlık verilmediği ve dolayısıyla da bu alanda eğitim gören öğrenciler, meslek yaşamlarında çağdaş Türk müziği literatürüne eser kazandırmış olan bestecilerin eserlerini seslendirirken, kendi müzik kültürüne ait öğelerin bilgilerinden yoksun kalmış oldukları için zorluklar yaşamışlardır.”*

Çalışmaya katılan öğretmenlerin çoğu, derslerinde öğrencilerine mümkün oldukça aksak ritimli eser/etüt çalışmaları yaptırdıklarını, özellikle başlangıç düzeyinde kaynak bulamakta sıkıntı çektiklerini ifade etmişlerdir.

Çalışmaya katılan öğretmenler, GSL piyano ders kitaplarında aksak ritimli eserlerin ve etütlerin hem sayıca hem de içerik olarak yeterli olmadığını belirtmişlerdir. Duran (2018) aksak tartımlar üzerine bir solfej metodu oluşturduğu çalışmasında, ülkemiz konservatuvarlarında ve müzik okullarında uygulanan solfej eğitiminin içeriğini inceleyerek, kendi kültürümüzü temsil eden birçok unsurun yer almadığı ya da üzerine düşülmediğini gözlemlemiştir. Özellikle ritmik özelliğimizi temsil eden aksak tartımların yokluğuna dikkat çekmiştir. Duran, bu noktadan hareketle aksak tartımlar üzerine bir solfej metodu oluşturmuştur.

Çalışmaya katılan öğretmenlerin, bu çalışmanın konusu olan ve araştırmacı tarafından piyano için yazılan etüt ve alıştırmalarla ilgili yaptıkları değerlendirmelerde ise şu sonuçlara ulaşılmıştır.

Etüt ve alıştırmaların seviyesinin, piyanoya yeni başlayan veya piyanoda aksak ölçülü eserlerle ilk kez karşılaşan öğrenciler için uygun olduğu ifade edilmiştir. Öğretmenlerin tamamı etüt ve alıştırmaların başlangıç seviyesinde olduğu konusunda hemfikirdirler.

Çalışmaya katılan öğretmenler, geliştirilen aksak ritimli etüt ve alıştırmaların öğrencilerin piyano tekniğini geliştirmesi açısından faydalı, teknik açıdan rahat olduklarını belirtmişlerdir. İlgili bölümde de ifade edildiği üzere sol el birinci oktav do, sağ el ise ikinci oktav do konumunda kullanılmıştır. Ayrıca her iki el de sol anahtar üzerinde yazılarak okuma kolaylığı sağlanacağı düşünülmüştür.

Çalışmaya katılan tüm öğretmenler, geliştirilen aksak ritimli etüt ve alıştırmaların kullanışlı olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretmenler, öğrencilerin bu etüt ve alıştırmalarla aksak ritimleri çok kolay bir şekilde anlayıp çalabilecekleri konusunda hemfikirdirler. Alıştırmaların tema ve çeşitlemeleri yazılırken ritmik kombinasyonları basitten biraz daha karmaşığa doğru yazılarak öğrencinin kolay deşifre edebileceği düşünülmüştür.

Çalışmaya katılan öğretmenler etüt ve alıştırmaların uluslararası literatürde de rahatlıkla kullanılabileceğini belirtmişlerdir. Ülkemizde var olan biçimiyle aksak ritim uygulamasına uzak olan ülkelerde, piyano eğitimi alan öğrencilerin aksak ritimleri kolaylıkla anlayabileceklerini ifade etmişlerdir. Etüt ve alıştırmaların özellikle Czerny etütlerinden yola çıkılarak yazılmasının uluslararası literatürde kullanılabilirliğini arttıracığı düşünülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre aşağıdaki konuların ele alınarak çalışılmasında yarar görülmektedir.

1- Bu çalışmanın lisans düzeyinde eğitim veren kurumlar için de ele alınmasında,

2- Bu çalışmanın deneysel çalışmalar ve öğrenci görüşleri ile lisans programlarında araştırılmasında yarar görülmektedir.

Makalenin Bilimdeki Konumu

Müzik Eğitimi

Makalenin Bilimdeki Özgünlüğü

GSL piyano öğretmenleri tarafından hem GSL ders kitaplarında hem de kullandıkları diğer kaynak kitaplarda aksak ritimlerle yazılmış eser ve etütlerin yeterli olmadıkları ifade edilmektedir. Aynı zamanda öğretmenler, Türk müziğinin en karakteristik özelliklerinden biri olan aksak ritimlerin öğrencilerin kendi müzik kültürlerini tanıma ve yorumlama yeteneklerine katkı sağladığını vurgulamaktadır. Bu noktadaki eksikliğe yönelik olarak bu araştırmanın konusu olan ve araştırmacı tarafından yazılan etüt ve alıştırma; öğrenci düzeyine uygun, kullanılabilir olduklarını ifade etmişlerdir.

Kaynaklar

- Akalın M. (2018). *Anket- örnek açıklamalarıyla sosyal bilimlerde araştırma tekniği*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Akın, N. (1998). *Türk piyano edebiyatında aksak ritimlerin kullanımı*, Marmara Üniversitesi: Yayımlanmamış yüksek lisans tezi.
- Baran, B. (2019). *Güzel Sanatlar Lisesi müzik alanı 9.sınıf piyano ders kitabının içeriğinin incelenmesi*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi: Yayımlanmamış yüksek lisans tezi.
- Berg, B.L. (2001). *Qualitative research methods for the social sciences*. Boston: Allyn and Bacon.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cangal, N. (2005). *Müzik formları*. İstanbul: Arkadaş Yayınları.
- Duran, O. A. (2018). *Aksak tartımlar üzerine solfej metodu önerisi*. Hacettepe Üniversitesi: Yayımlanmamış yüksek lisans tezi.
- Feridunoğlu, L. Z. (2004). *Müziğe giden yol*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi
- Hacıyev. P. (2007). *Müzik teorisi*. (çev. Ahter Dönmez). İstanbul: Pan Yayınları.

Hodier, A. (2016). *Müzikte türler ve biçimler*. (çev. İlhan Usmanbaş). İstanbul: PanYayınları.

Karoly, O. (2011). *Müziğe giriş*. (çev. Mehmet Nemutlu). İstanbul: Pan Yayınları.

Mertkan, Ş. (2015). *Karma araştırma tasarımı*. Ankara: Pegem Akademi.

Metin, M. (2015). Nicel veri toplama araçları. M. Metin(ed.) *Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri*. (s.161-214). Ankara: Pegem Akademik.

Özkan. İ. H. (2015). *Türk musıkisi nazariyatı ve usûlleri kudüm velveleleri*, İstanbul: Ötüken Neşriyat

Rodoplu. B, Yılmaz. N ve Özer Z. (2019). *Orta Öğretim Güzel Sanatlar Lisesi 9 piyano ders kitabı*. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

https://ders.eba.gov.tr/ders/proxy/VCollabPlayer_v0.0.757/index.html#/main/vcEbaSearch/2/piyano%25209/1?pageSize=24, Erişim Tarihi: 06.06.2020

Rodoplu. B, Yılmaz. N. ve Özer Z. (2019). *Orta Öğretim Güzel Sanatlar Lisesi 9 Türk sanat müziği ve Türk halk müziği piyano ders kitabı*. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

https://ders.eba.gov.tr/ders/proxy/VCollabPlayer_v0.0.757/index.html#/main/vcEbaSearch/2/piyano%25209/1?pageSize=24, Erişim Tarihi: 06.06.2020

Rodoplu. B, Yılmaz. N. ve Özer Z. (2019). *Orta Öğretim Güzel Sanatlar Lisesi 10 piyano ders kitabı*. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

https://ders.eba.gov.tr/ders/proxy/VCollabPlayer_v0.0.757/index.html#/main/vcEbaSearch/2/piyano%25209/1?pageSize=24, Erişim Tarihi: 06.06.2020

Rodoplu. B, Yılmaz. N. ve Özer Z. (2019). *Orta Öğretim Güzel Sanatlar Lisesi 11 piyano ders kitabı*. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

https://ders.eba.gov.tr/ders/proxy/VCollabPlayer_v0.0.757/index.html#/main/vcEbaSearch/2/piyano%25209/1?pageSize=24, Erişim Tarihi: 06.06.2020

Rodoplu. B, Yılmaz. N. ve Özer Z. (2019). *Orta Öğretim Güzel Sanatlar Lisesi 12 seçmeli piyano ders kitabı*. Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

https://ders.eba.gov.tr/ders/proxy/VCollabPlayer_v0.0.757/index.html#/main/vcEbaSearch/2/piyano%25209/1?pageSize=24, Erişim Tarihi: 06.06.2020

Ünal, B. D. (2020). *Aksak tartımlar ve modalite üzerine teksesli dikte metodu önerisi*. Hacettepe Üniversitesi: Yayınlanmamış yüksek lisans tezi.

Yin, R. (1994). *Case study research: Design and Methods*, USA: Sage.

Statement of Problem

The main subject of this study is to examine whether piano educators at the Fine Arts School (GSL) and their students play the piano with aksak (limping) rhythms or not, and whether studying with aksak rhythms contribute to students' piano playing skills or not. It seeks to assess how useful aksak rhythms are for teaching in piano education programs and study the attitudes of the students towards compositions with aksak rhythms in piano lessons and the usefulness of the etudes and exercises written by the researcher.

Purpose of the Study

The study aims to identify aksak rhythms, which is one of the characteristic features of Turkish music GSL beginner level piano education, and to create new samples that would increase the number of compositions and etudes with aksak rhythms so that they can be played, understood and appreciated.

Method

A qualitative research approach was used because it was suitable for the questions and focus of this study. A questionnaire consisting of open and closed-ended questions was developed in order to determine the views of piano educators about the compositions developed within the scope of the research. The opinions of the teachers working in GSL regarding the use of aksak rhythms in piano education and the compositions and exercises developed for the beginner level were taken. The study was conducted with 4 piano teachers, as a representative sample of the population of Van in the 2019-2020 academic year.

Findings and Discussions

The findings obtained within the scope of the teachers' answers to the interview questions can be summarized as follows:

Have you studied an aksak rhythm piece or etude in basic piano and / or main instrument piano lessons when you were a student? Three teachers answered yes, while one teacher answered no to the question.

If you studied works or etudes with an aksak rhythm during your education, did you have any difficulties during your studies? Teachers generally answered yes to the question.

Do you make your students do work with aksak rhythm studies in your lessons? While two teachers answered no to the question, the other two teachers answered yes.

All of the teachers participating in the study stated that the number of works with aksak rhythm and etudes in the piano textbooks was not sufficient. In addition, three of the teachers stated that the piano books were not sufficient in terms of content.

In the next question, the GSL piano teachers were asked to evaluate the studies and exercises developed by the researcher within the scope of the study in terms of level, technique and usefulness. All teachers stated that the studies and exercises are appropriate for the level of the students.

In response to the question whether the aksak rhythm studies and exercises would be useful in the international literature, the teachers stated that the studies and exercises can be used in different countries.

Conclusions and Recommendations

The studies and exercises written within the scope of this study were prepared in order to address the existing gap in this area. These studies and exercises were evaluated by the educators and the following conclusions were obtained from the responses they provided to the questions:

Most of the educators stated that they had their students do work with aksak rhythm studies in their lessons, and that they had trouble finding resources, especially for the beginner level.

Educators stated that in the Fine Arts High Schools piano textbooks, the compositions and etudes with aksak rhythms are not sufficient in number and in terms of content.

The evaluations made by the educators regarding the studies and exercises written for the piano by the researcher, which are the subject of this study, reflected the following conclusions.

Educators stated that the level of studies and exercises is suitable for students who are new to the piano or encountering aksak measured pieces on the piano for the first time. All teachers agree that the studies and exercises are suitable for the beginner level.

Teachers stated that the studies and exercises with aksak rhythms were technically easy and beneficial for students to improve their piano technique.

Teachers stated that studies and exercises can also be used in the international literature.

According to the results of the research, it would be beneficial to study the following subjects.

1- Considering this study for institutions providing education at undergraduate level,

2- It would be beneficial to investigate this study in undergraduate programs through experimental studies and student evaluations.